

Bruksela, dnia 6.12.2017r.
COM(2017) 823 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY I EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO**

EUROPEJSKI MINISTER GOSPODARKI I FINANSÓW

1. WPROWADZENIE

W swoim orędziu o stanie Unii z 2017 r. oraz towarzyszącym mu liście intencyjnym przewodniczący Jean-Claude Juncker wspomniał o możliwości utworzenia stanowiska Europejskiego Ministerstwa Gospodarki i Finansów¹.

Stwierdził on: „Rolę ministra gospodarki i finansów powinien objąć komisarz odpowiedzialny za sprawy gospodarcze i finansowe – najlepiej sprawujący też funkcję wiceprzewodniczącego Komisji. Powinien też przewodniczyć Eurogrupie.” Niniejszy komunikat jest rozwinięciem tej idei. Opiera się on na dokumencie otwierającym debatę w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej² i zawiera opis konkretnych działań w tym kierunku. Opiera się on również na pomysłach zawartych w sprawozdaniu pięciu przewodniczących³, ideach wyrażonych przez Parlament Europejski⁴ oraz pomysłach przedstawionych na szczycie strefy euro w październiku 2011, podczas którego szefowie państw i rządów już omawiali możliwość utworzenia pełnoetatowego stanowiska przewodniczącego Eurogrupy⁵.

Obecna struktura unii gospodarczej i walutowej jest ze swej istoty złożona. W porównaniu z polityką pieniężną, która jest jednolita dla wszystkich państw członkowskich strefy euro i łatwa do zidentyfikowania przez obywateli, polityka gospodarcza jest zasadniczo prowadzona przez poszczególne państwa członkowskie, a działania koordynacyjne na poziomie UE i strefy euro są prowadzone przez wiele podmiotów. W miarę upływu czasu zaczęły stopniowo powstawać określone instytucje, które łączą instytucje unijne i niektóre organy międzyrządowe. Organy te mają swoich własnych przewodniczących, wypracowały swoje własne systemy rozliczalności i funkcjonują w różnych, czasem pokrywających się ramach prawnych. Doprowadziło to do powstania złożonych procesów decyzyjnych, które są często krytykowane za to, że nie są wystarczająco zrozumiałe i skuteczne. Oznacza to również, że unijne strategie polityczne i instrumenty wymagają dużej koordynacji pomiędzy podmiotami, aby były stosowane w spójny sposób.

Jak podkreślono w sprawozdanie pięciu przewodniczących, skuteczne zarządzanie i dalsze wzmacnianie demokratycznej rozliczalności są konieczne w celu dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej. Stworzenie stanowiska Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów byłoby kolejnym ważnym krokiem w tym kierunku. Poprzez skupienie w jednym ręku istniejących funkcji na szczeblu unijnym i połączenie blisko ze sobą powiązanych instrumentów polityki, Minister pomógłby stworzyć nowe synergie i poprawić w ten sposób ogólną spójność i skuteczność kształtowania unijnej polityki gospodarczej. Działając w ramach prawnych UE Minister przyczyniłby się także do zwiększenia przejrzystości procesu kształtowania unijnej polityki, rozliczalności przed Parlamentem Europejskim oraz kontaktów z organami krajowymi, bez naruszania

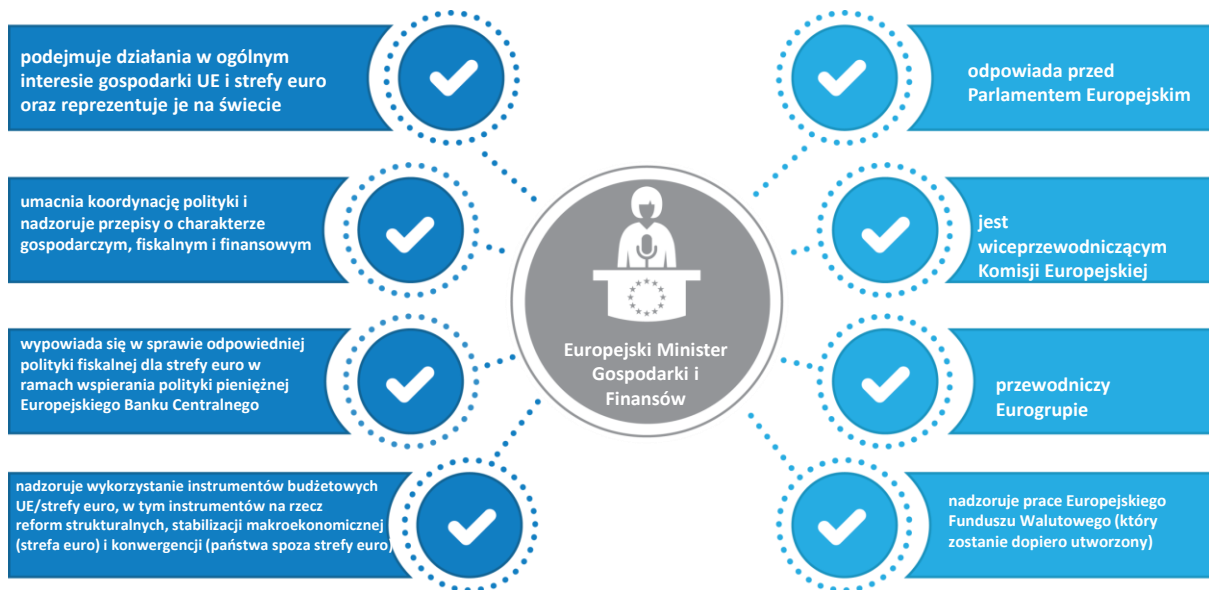
¹ Orędzie o stanie Unii 2017 ogłoszone przez przewodniczącego Jean-Claude'a Junckera w dniu 13 września 2017 r.

² COM(2017) 291 z 31 maja 2017 r.

³ Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej, sprawozdanie opracowane przez Jeana-Claude'a Junckera w ścisłej współpracy z Donaldem Tuskiem, Jeroenem Dijsselbloemem, Mario Draghim i Martinem Schulzem, 22 czerwca 2015 r.

⁴ W swojej rezolucji z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie ewentualnych zmian i dostosowań w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej Parlament Europejski wezwał, aby „władzę wykonawczą [Unii] skupiono w Komisji w postaci unijnego ministra finansów”.

⁵ Na szczycie strefy euro w dniu 26 października 2011 r. szefowie państw lub rządów strefy euro określili dziesięć środków służących usprawnieniu zarządzania strefą euro, w ramach których uzgodnili, że decyzją dotyczącą tego, czy przewodniczący Eurogrupy powinien być wybierany spośród członków Eurogrupy czy też być stałym przewodniczącym mającym biuro w Brukseli zostanie podjęta w momencie, gdy wygaśnie mandat obecnego przewodniczącego.

Źródło: Komisja Europejska

2. FUNKCJE EUROPEJSKIEGO MINISTRA GOSPODARKI I FINANSÓW: ZAPEWNIENIE SPÓJNOŚCI I SKUTECZNOŚCI

Poniżej określono potencjalne główne funkcje Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów po osiągnięciu stanu docelowego. Połączenie tych funkcji pomogłoby zwiększyć ogólną spójność i skuteczność unijnego procesu kształtowania polityki gospodarczej.

Podjęmowanie działań w ogólnym interesie gospodarki UE i strefy euro oraz reprezentowanie jej na szczeblu światowym

Obecnie wspólne interesy UE i strefy euro wciąż nie są dostatecznie reprezentowane w debacie publicznej i procesie decyzyjnym w Europie. Choć polityka pieniężna jest scentralizowana na poziomie strefy euro, polityka budżetowa, podatkowa i polityki sektorowe są zdecentralizowane i odzwierciedlają kompetencje i uwarunkowania krajowe, i same w sobie niekoniecznie uwzględniają wspólne priorytety. W ostatnich latach wydawanie zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro w ramach corocznej procedury europejskiego semestru poprawiło koordynację polityk państw strefy euro. Wdrażanie tego zalecenia zależy od zbiorowej gotowości państw członkowskich, a koordynacja ich polityk wymaga stałego sterowania i monitorowania na poziomie UE.

Jednocześnie euro ugruntowało swoją pozycję jako wiodąca waluta światowa, reprezentacja strefy euro na świecie pozostała jednak bardzo rozproszona. Od momentu wprowadzenia euro waluta ta stała się drugą najpowszechniej stosowaną walutą na świecie. Jednakże w międzynarodowych instytucjach finansowych, takich jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy, strefa euro nie jest reprezentowana jako osobny podmiot. Zewnętrzna reprezentacja gospodarcza UE i strefy euro jest obecnie rozdzielona – różne zadania powierzone są Komisji, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, przewodniczącemu Eurogrupie oraz prezydencji Rady UE. Ta rozproszona reprezentacja często oznacza, że strefa euro nie wykorzystuje w wystarczającym stopniu swojej siły politycznej i gospodarczej na świecie.

Stanowisko Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów przyczyniłoby się do lepszego wspierania ogólnego interesu gospodarki Unii i strefy euro, zarówno na poziomie wewnętrznym, jak i na świecie. Stanowisko Ministra oznaczałoby ustanowienie na poziomie UE głównego partnera

do rozmów dla instytucji i organów UE, państw członkowskich i ogółu społeczeństwa w obszarze polityki gospodarczej, fiskalnej i finansowej. Minister przejąłby także naturalnie funkcję zewnętrznej reprezentacji strefy euro⁶.

Umacnianie koordynacji polityki i nadzorowanie przestrzegania przepisów o charakterze gospodarczym, fiskalnym i finansowym

W rezultacie kryzysu gospodarczego i finansowego znacząco usprawniono koordynację polityki gospodarczej w UE. Europejski semestr jest stale usprawniany w celu wspierania reform i ich realizacji. Utworzona niedawno Służba Komisji ds. Wspierania Reform Strukturalnych zapewnia wsparcie techniczne państwom członkowskim, aby im pomóc w wysiłkach na rzecz reform. Następnie uruchomiono dalsze inicjatywy na szczeblu UE, dotyczące m.in. przeciwdziałania bezrobociu wśród młodzieży, walki z oszustwami podatkowymi, a ostatnio – proklamacji Europejskiego filaru praw socjalnych. UE poczyniła zdecydowane kroki w kierunku utworzenia unii rynków kapitałowych i dokończenia budowy unii bankowej, które należy kontynuować. Reformy w państwach członkowskich są jednak wdrażane nierównomiernie. Nie wykorzystano też jeszcze w pełni możliwości lepszej koordynacji i uczenia się od siebie nawzajem, trzeba też stale korygować krajowe i unijne priorytety w świetle zmieniających się okoliczności.

Europejski Minister Gospodarki i Finansów mógłby przyczynić się do dalszego wzmocnienia koordynacji polityki gospodarczej i zapewnienia spójności różnych obszarów polityki, w oparciu o prace już wykonane przez Komisję wraz z państwami członkowskimi. Utrzymując bliski dwustronny i wielostronny dialog z państwami członkowskimi i Parlamentem Europejskim, Minister mógłby przyczynić się do wdrażania i koordynacji reform w państwach członkowskich. Ponieważ reformy strukturalne mogą mieć pozytywny efekt mnożnikowy, Minister mógłby wnieść wartość dodaną przy opracowywaniu optymalnego programu reform dla UE i strefy euro jako całości⁷.

Wypowiadanie się w sprawie odpowiedniej polityki fiskalnej dla strefy euro w ramach wspierania polityki pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego

Wraz z polityką pieniężną polityka fiskalna odgrywa znaczącą rolę w stabilizowaniu otoczenia makroekonomicznego, służąc jednocześnie szerszym celom stabilności budżetowej i redystrybucji dochodów⁸.

Komisja regularnie przedkłada zalecenia dla Rady dotyczące polityki fiskalnej państw członkowskich, z uwzględnieniem elastyczności zapisanej w istniejącym zbiorze unijnych zasad budżetowych⁹. W ostatnich latach Komisja i Rada zwracają też większą uwagę na ogólny kurs polityki fiskalnej strefy euro, biorąc pod uwagę interes ogólny i zbiorową odpowiedzialność w odniesieniu do strefy euro jako całości¹⁰. Jednakże pomyślnie wdrożenie odpowiedniego ogólnego kursu polityki fiskalnej w strefie

⁶ Zob. także COM(2015) 602 final z dnia 21 października 2015 r., komunikat w sprawie planu działania na rzecz bardziej spójnej zewnętrznej reprezentacji strefy euro na forach międzynarodowych oraz COM(2015) 603 final z dnia 21 października 2015 r., wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady określającej środki na rzecz stopniowego ustanowienia jednolitej reprezentacji strefy euro w Międzynarodowym Funduszu Walutowym.

⁷ COM(2017) 825 i COM(2017) 826 z dnia 6 grudnia 2017 r.

⁸ W deklaracji przywódców państw grupy G-20 z dnia 8 lipca 2017 r. również podkreślono konieczność wykorzystywania polityki fiskalnej – obok polityki pieniężnej i strukturalnej – indywidualnie i zbiorowo, by osiągnąć cel polegający na silnym, trwałym i zrównoważonym wzroście gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, a także by jednocześnie wzmocnić odporność gospodarczą i finansową.

⁹ COM(2015) 12 final z dnia 13 stycznia 2015 r.

¹⁰ Pod pojęciem „kierunek polityki fiskalnej” zazwyczaj rozumie się kierunek, jaki polityce fiskalnej nadają uznaniowe decyzje rządu w kwestiach podatków i wydatków. Determinuje on rolę, jaką polityka fiskalna

euro wymaga indywidualnej i zbiorowej gotowości państw członkowskich do trzymania się tego kursu.

Europejski Minister Gospodarki i Finansów mógłby pomagać w określaniu i realizacji odpowiedniej polityki fiskalnej dla strefy euro jako całości. Jako członek Komisji Minister koordynowałby nadzór nad politykami fiskalnymi państw członkowskich, zapewniając stabilność budżetową i stosując zasady paktu stabilności i wzrostu zgodnie z analizą ekonomiczną przewidzianą w tych zasadach. Do zadania tego należałoby również ocena adekwatności kursu polityki budżetowej strefy euro, co przyczyniłoby się do znalezienia równowagi między interesami fiskalnymi państw członkowskich i najlepszego rozwiązania dla strefy euro jako całości. Kolejnym zadaniem byłoby promowanie jakości i najlepszej struktury finansów publicznych oraz funkcjonowania krajowych ram budżetowych, aby zmaksymalizować ich wpływ na zatrudnienie i wzrost gospodarczy. Wykonując to zadanie, Minister opierałby się na opiniach Europejskiej Rady Budżetowej¹¹ i byłby głównym partnerem do rozmów dla krajowych rad polityki fiskalnej.

Nadzorowanie wykorzystania instrumentów budżetowych UE i strefy euro, w tym instrumentów na rzecz reform, stabilizacji makroekonomicznej i konwergencji

Budżet UE oraz instrumenty budżetowe UE i strefy euro już teraz odgrywają strategiczną rolę we wspieraniu państw członkowskich UE w dążeniu do konwergencji, długoterminowego wzrostu gospodarczego, inwestycji i stabilności finansowej. Około połowa środków unijnych jest obecnie kierowana na konkretne projekty za pośrednictwem pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Przez lata związek między tymi funduszami i priorytetami europejskiego semestru został wzmocniony z myślą o wspieraniu wspólnych priorytetów. Działania wspierane z budżetu UE są uzupełniane przez szereg narzędzi i organów UE i strefy euro, takich jak Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Mechanizm Stabilności. Kryzys pokazał jednak, że struktura i zakres finansów publicznych UE jeszcze nie w pełni uwzględnia szczególne potrzeby strefy euro. Mimo że UE i strefa euro w ostatnich latach zwiększyły swoje zdolności do udzielania pożyczek, ich potencjał w zakresie stabilizacji makroekonomicznej i zachęcania do konwergencji nadal jest ograniczony¹². Z myślą o przyszłości Komisja proponuje dzisiaj szereg nowych instrumentów budżetowych na rzecz stabilnej strefy euro, osadzonych w ramach Unii¹³.

Europejski Minister Gospodarki i Finansów koordynowałby również stosowanie odpowiednich instrumentów budżetowych UE i strefy euro, aby umożliwić ich jak najlepsze wykorzystanie w celu osiągnięcia wspólnych priorytetów. Minister starałby się zapewnić, aby instrumenty te były stosowane w sposób spójny i skuteczny, i stale dążyłby do uzyskania synergii przy ich realizacji, w ścisłej współpracy z poszczególnymi komisarzami i organami publicznymi wszystkich szczebli. Szczególnie ważnym zadaniem byłoby koordynowanie prac Komisji nad planem inwestycyjnym dla

odgrywa w cyklu koniunkturalnym. Bardziej aktywna polityka budżetowa – jeżeli jest właściwie opracowana, zwłaszcza w połączeniu z reformami i wsparciem inwestycji, a także z pomocą przyszłego mechanizmu stabilizacji budżetowej – może przyczynić się do szybszego zmniejszenia bezrobocia w krótkim okresie, a także do zwiększenia w średnim okresie (potencjalnego) wzrostu gospodarczego w strefie euro. Zob. także COM(2016) 727 final z dnia 16 listopada 2016 r.

¹¹ Rada jest niezależnym organem doradczym wspierającym Komisję w kwestiach budżetowych w celu uzyskania bardziej świadomej debaty publicznej i lepszej koordynacji krajowych polityk fiskalnych.

¹² Zob. także dokument Komisji otwierający debatę na temat przyszłości finansów UE, COM(2017) 358, z 28 czerwca 2017 r.

¹³ COM(2017) 822 z dnia 6 grudnia 2017.

Europy¹⁴. W ramach tej funkcji Minister odpowiadałby również za stosunki Komisji z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym.

3. ASPEKTY INSTYTUCJONALNE: DEMOKRATYCZNA ROZLICZALNOŚĆ I LEGITYMACJA DEMOKRATYCZNA

Nowe stanowisko Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów może przyczynić się do dalszego usprawnienia ram zarządzania UE i wzmocnienia europejskiego wymiaru kształtowania polityki gospodarczej. W istocie podwójna funkcja – członka Komisji i przewodniczącego Eurogrupy – jest możliwa już na podstawie istniejących traktatów UE. W art. 2 Protokołu nr 14 dotyczącego Eurogrupy, załączonego do traktatów, określono, że „ministrowie państw członkowskich, których walutą jest euro, wybierają przewodniczącego na okres dwóch i pół roku większością głosów tych państw członkowskich”¹⁵. Stanowisko Ministra nie spowodowałoby powstania nowego ponadnarodowego biurokratycznego poziomu, ani nie naruszyłoby kompetencji krajowych. Poprzez połączenie istniejących struktur instytucjonalnych stanowisko Ministra przyczyniłoby się do stworzenia synergii, a tym samym do bardziej efektywnych ram zarządzania.

Minister jako wiceprzewodniczący Komisji

Mając na względzie instytucjonalną rolę Komisji jako promotora interesu ogólnego, wiceprzewodniczący Komisji mógłby także pełnić funkcję Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów.

Pozwoliłoby to na stworzenie jednolitego stanowiska wyraźnie upoważnionego przedstawiciela interesów gospodarczych i fiskalnych całej Unii i strefy euro, co służyłoby także za główny punkt odniesienia wewnątrz Komisji, jak i poza nią.

Minister mógłby sterować i koordynować pracę kilku dyrekcji generalnych Komisji i podlegających im służb, które zajmują się szeregiem obszarów polityki. Reprezentowałby on Komisję, bez prawa głosowania, w posiedzeniach Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego, jak przewidziano w art. 284 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Byłby też odpowiedzialny za dialog społeczny i kontakty na poziomie UE z głównymi zainteresowanymi stronami.

Minister jako przewodniczący Eurogrupy

Europejski Minister Gospodarki i Finansów mógłby być wybierany na przewodniczącego Eurogrupy w celu uwzględniania interesów strefy euro jako całości. Jak dotąd Eurogrupie przewodniczy minister finansów państwa członkowskiego należącego do strefy euro. Jako przewodniczący Eurogrupy Minister dążyłby do osiągnięcia porozumienia w sprawie ogólnych kierunków polityki i całościowej strategii dla strefy euro, pomagając wyważyć i uzgodnić punkty

¹⁴ Plan inwestycyjny dla Europy został zainicjowany przez Komisję wspólnie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w celu stymulowania prywatnych inwestycji w gospodarce UE i zwalczania barier dla inwestycji; osiągnięto pierwsze istotne rezultaty: dotychczas uruchomiono 251 mld EUR.

¹⁵ Ministrowie Eurogrupy musieliby jedynie zmienić swoje metody pracy, które są uzgadniane nieformalnie, podejmując decyzję zwykłą większością głosów. Wspomniane metody pracy przewidują obecnie, że kandydaci na urząd przewodniczącego muszą sprawować stanowisko krajowego ministra finansów.

widzenia krajowych ministrów ze wspólnymi priorytetami realizowanymi na poziomie strefy euro i Unii. Minister zapewniałby także spójne przygotowanie posiedzeń szczytu strefy euro.

Rola Eurogrupy i jej przewodniczącego z upływem czasu

Eurogrupa to nieformalne gremium, w ramach którego ministrowie finansów państw członkowskich strefy euro omawiają wspólne obowiązki względem euro. Jej głównym zadaniem jest ściśle koordynowanie polityki gospodarczej państw członkowskich strefy euro, z pełnym poszanowaniem uprawnień przyznanych Radzie na mocy art. 121 TFUE.

Rada Europejska poparła stworzenie Eurogrupy w dniu 13 grudnia 1997 r.¹⁶. W rezolucji w sprawie koordynacji polityki gospodarczej Rada stwierdziła, że „ministrowie państw uczestniczących w strefie euro mogą spotykać się nieformalnie, aby omawiać kwestie związane z ich wspólnymi szczególnymi obowiązkami względem jednej waluty.” Pierwsze posiedzenie Eurogrupy odbyło się w dniu 4 czerwca 1998 r. W pierwszych latach Eurogrupie przewodniczyła rotacyjna prezydencja Rady, z wyjątkiem przypadków, gdy funkcję prezydencji Rady pełniło państwo członkowskie spoza strefy euro – wtedy Eurogrupie przewodniczyło następnie państwo strefy euro, które miało przewodniczyć Radzie.

W dniu 10 września 2004 r. Eurogrupa postanowiła, że będzie miała stałego przewodniczącego, mianowanego na okres dwóch lat. Na nieformalnym posiedzeniu Rady Ecofin w Scheveningen (Niderlandy) na pierwszego stałego przewodniczącego Eurogrupy został wybrany Jean-Claude Juncker.

Protokół 14 dotyczący Eurogrupy wszedł w życie wraz z Traktatem z Lizbony w dniu 1 grudnia 2009 r. Określono w nim, że ministrowie państw członkowskich, których walutą jest euro, spotykają się nieformalnie, aby omawiać sprawy związane ze szczególnymi obowiązkami, jakie na nich ciąży w związku z jedną walutą, oraz wybierają przewodniczącego na okres dwóch i pół roku większością głosów tych państw członkowskich.

Od października 2008 r. miały miejsce regularne posiedzenia szefów państw lub rządów strefy euro. Na posiedzeniu w dniu 26 października 2011 r. szefowie państw lub rządów strefy euro uzgodnili, że decyzja dotycząca tego, czy przewodniczący Eurogrupy powinien być wybierany „spośród członków Eurogrupy czy też być stałym przewodniczącym mającym biuro w Brukseli zostanie podjęta w momencie, gdy wygaśnie mandat obecnego przewodniczącego”. Uzgodniono wtedy także, że Grupa Robocza Eurogrupy będzie przygotowywała posiedzenia Eurogrupy, korzystając z wiedzy fachowej zapewnianej przez Komisję. Ponadto sprecyzowano, że Grupie Roboczej Eurogrupy przewodniczyć będzie pełnoetatowy przewodniczący z siedzibą w Brukseli, wybierany zasadniczo w tym samym czasie co przewodniczący Komitetu Ekonomiczno-Finansowego, na okres dwóch lat, który może zostać przedłużony.¹⁷

Eurogrupa mogłaby również porozumieć się co do wyboru Ministra na jej przewodniczącego na cały okres trwania mandatu Komisji. Byłoby to zgodne z obowiązkami Ministra jako członka Komisji, reprezentującego interes ogólny, i nie wymagałoby rewizji traktatu¹⁸.

¹⁶ Rada Europejska, Konkluzje prezydencji, Luksemburg, 12–13 grudnia 1997 r.

¹⁷ W maju 2013 r. Francja i Niemcy także przedstawiły wspólny dokument „Razem na rzecz silniejszej Europy stabilności i wzrostu”. Zaproponowano w nim wzmocnienie zarządzania strefą euro „po najbliższych europejskich wyborach parlamentarnych. [...] Mogłoby to obejmować: [...] pełnoetatowe stanowiska przewodniczącego Eurogrupy”.

¹⁸ Komisja uczestniczy w pracach Eurogrupy, jak przewidziano w Protokole nr 14 do traktatów. W art. 17 ust. 1 TUE określono misję Komisji, polegającą na wspieraniu ogólnego interesu Unii, co czyni we wszelkich swoich działaniach. Tak więc to prawo pierwotne Unii precyzuje, że nie ma niezgodności między zadaniami członka Komisji a zaangażowaniem w prace Eurogrupy.

Minister Europejski byłby wspierany w przygotowaniach do posiedzeń Eurogrupy przez stałego przewodniczącego Komitetu Ekonomiczno-Finansowego/Grupy Roboczej Eurogrupy i Sekretariat Generalny, przy wykorzystaniu wszelkiej dostępnej wiedzy fachowej i zapewnieniu, że nie tworzone są ani powielane żadne dodatkowe struktury¹⁹.

Minister nadzorujący prace Europejskiego Funduszu Walutowego

Przewodniczący Eurogrupy przewodniczy obecnie radzie zarządzającej Europejskiego Mechanizmu Stabilności. Ten ostatni został uruchomiony w czasie kryzysu na mocy porozumienia międzyrządowego w celu udzielania pomocy państwom członkowskim zmagającym się z trudną sytuacją finansową. W oparciu o Europejski Mechanizm Stabilności Komisja proponuje dziś włączenie Europejskiego Funduszu Walutowego do unijnych ram prawnych²⁰.

Jako przewodniczący Eurogrupy Minister mógłby także przewodniczyć radzie zarządzającej Europejskiego Funduszu Walutowego. Pełniąc tę funkcję, Minister miałby neutralną rolę, uwzględniając w wyważony sposób interesy udziałowców Europejskiego Funduszu Walutowego.

Rozliczalność przed Parlamentem Europejskim

Komisja odpowiada przed Parlamentem Europejskim. Członkowie Komisji także aktywnie współpracują z Parlamentem Europejskim w kwestiach gospodarczych i budżetowych, a mianowicie w ramach dialogów gospodarczych określonych w dwóch pakietach ustawodawczych, tzw. sześciopaku i dwupaku²¹. Eurogrupa oraz Europejski Mechanizm Stabilności współdziałają z Parlamentem Europejskim na zasadzie dobrowolności.

Minister byłby odpowiedzialny wobec Parlamentu Europejskiego we wszystkich kwestiach dotyczących pełnionych przez niego funkcji, i byłby także gotowy uczestniczyć w dialogu z parlamentami narodowymi. Jako członek kolegium komisarzy Minister miałby obowiązek brać udział w wysłuchaniu przez Parlament Europejski. Po przeprowadzeniu głosowania nad udzieleniem zgody Minister byłby powoływany jako członek kolegium Komisji. Minister kontynuowałby regularny dialog z Parlamentem Europejskim i z parlamentami narodowymi. Ponadto, zgodnie z obowiązującą obecnie procedurą badania projektów planów budżetowych państw członkowskich strefy euro, parlamenty krajowe mogłyby zwracać się do Ministra o przedstawienie im opinii Komisji na temat danego projektu planu budżetowego.

4. PODSUMOWANIE

¹⁹ Prace Eurogrupy przygotowuje Grupa Robocza Eurogrupy. Grupie tej oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu od 2012 r. przewodniczy stały przewodniczący. Z siedzibą w Radzie przewodniczący ten ma wsparcie sekretariatu, którego personel głównie pochodzi z Komisji i tam pracuje. Taka organizacja umożliwia synergie i okazała się wydajna. Można by ją dalej rozwinąć wraz z utworzeniem stanowiska Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów.

²⁰ COM(2017) 827 z dnia 6 grudnia 2017.

²¹ Rozporządzenia (UE) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 i 473/2013.

Komisja uważa, że stanowisko Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów byłoby ważnym instytucjonalnym krokiem w kierunku bardziej spójnego, skutecznego i odpowiedzialnego zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej.

Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę, a także państwa członkowskie, do rozważenia przedstawionych w niniejszym komunikacie pomysłów, z myślą o uzgodnieniu wspólnego stanowiska w kontekście dyskusji nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej przewidzianej w Agendzie przywódców.

W ramach obowiązujących traktatów stworzenie takiego stanowiska mogłoby być realizowane etapami, zgodnie z następującym harmonogramem:

- ustanowienie funkcji Ministra jako wiceprzewodniczącego Komisji można by powiązać z mianowaniem nowej Komisji, od listopada 2019 r.;
- Eurogrupa mogłaby uzgodnić wybór Ministra na swojego przewodniczącego na dwie kolejne kadencje i w ten sposób zgodzić się na dostosowanie swojej kadencji do kadencji Komisji.